

**Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина**

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

**ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
МАС *ВАСПИТАЧ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА***

Март, 2020. године

САДРЖАЈ:

Стандард 4: Квалитет студијског програма.....	5
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	14
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника.....	20
Стандард 8: Квалитет студената	24
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	28
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	33
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета.....	42
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета.....	44

ТАБЕЛЕ ПРИЛОЗИ

Објашњење квантификација процена коришћених приликом SWOT анализе

SWOT анализа	Квантификација процене
S – (Strengths): предности	+++ → високо значајно
W – (Weaknesses): слабости	++ → средње значајно
O – (Opportunities): могућности	+ → мало значајно
T – (Threats): опасности	0 → без значајности

Основни подаци о студијском програму

Циљеви и исходи студијског програма МАС *Васпитач у предшколским установама* подразумевају јасне компетенције будућих васпитача, ослоњене на њихов традиционални положај у систему васпитања и образовања у Србији. Одређени су на основу стратешких праваца развоја предшколског васпитања и образовања и Стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године (2012). Циљеви овог студијског програма су следећи:

- остваривање квалитета процеса и исхода образовања будућих васпитача у предшколским установама, које проистиче из научних сазнања о учењу и развоју деце предшколског узраста, савремених теоријских поставки о детињству и примера добре праксе;
- оспособљавање и припрема студената, будућих васпитача у предшколским установама за остваривање функција предшколског васпитања и образовања, у складу са захтевима савремених предшколских курикулума, од старања за негу деце и бригу о њиховом здрављу, до целовитог развоја њихових укупних потенцијала, у сарадњи са породицом, школом и широм друштвеном заједницом, као и са друштвеним ресурсима здравства и социјалне политике;
- развој креативних способности, практичних вештина и професионалних компетенција будућих васпитача за развој и остваривање интегрисаних предшколских програма, који су прилагођени развојним карактеристикама и законитостима развоја деце раних узраста;
- оспособити будуће васпитаче за реализацију савремених предшколских програма/курикулума, из улоге посматрача, организатора, модератора, истраживача, уз рефлексивно преиспитивање теоријских сазнања и практичних искустава;
- оспособити будуће васпитаче, у складу са принципима развоја реалног програма, за остваривање професионалних улога у следећим подручјима деловања: 1) непосредан рад са децом; 2) развијање програма; 3) професионални развој; 4) професионално јавно деловање;
- научна и стручна оспособљеност свршених студената, коришћењем савремене методологије и технологије е-учења, за истраживачке и иновационе активности, за проналажење креативних решења проблема, за развијање интегрисаног приступа у раду са децом, кроз тематско пројектно планирање;
- оспособити будуће васпитаче за истраживање и преиспитивање различитих области људског сазнања и деловања, националних и културних вредности, у контексту отворености, радозналости, иницијативности и целоживотног учења. Исход процеса учења је стицање савремених, научних знања, која су у функцији оспособљавања студената, будућих васпитача, за вештину формирања научно-заснованих ставова, као и оспособљавање за сакупљање, критичко процењивање, интерпретацију и примену у пракси релевантних знања потребних за успешно обављање васпитачке професије.

Услови за упис на студијски програм МАС *Васпитач у предшколским установама* су завршене основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ уз одговарајући просек оцена. Критеријуми и услови конкурса за упис који расписује Универзитет у Крагујевцу, а спроводи Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу Јагодина, дефинисани су Законом о високом образовању Републике Србије као и Болоњском декларацијом.

Студијски програм траје једну годину (2 семестра) и на њему се изводи настава на српском језику. Настава, у току једног семестра, траје 15 недеља. Студијски програм се састоји из 5 обавезних предмета, 2 изборна, самосталног истраживачког рада, истраживачке праксе и мастер рада. Студент је оптерећен активном наставом од 22 часа, током једне радне недеље.

Настава се изводи у оквиру предавања, вежби, консултативне наставе и самосталног истраживачког рада. Бодовна вредност сваког предмета исказана је ЕСПБ бодовима и креће се од 4-6 за наставне предмете, за истраживачку праксу 6, што укупно износи 40 ЕСПБ. Бодовна вредност мастер рада износи 20 ЕСПБ.

Сви предмети на програму су једносеместрални. Програм професионалне праксе је вреднован са 6 ЕСПБ. Пракса је организована на крају године и обавља се по моделу континуиране

истраживачке праксе у трајању од четири недеље (160 радних сати). Пракса се реализује у сарадњи са предшколским установама и васпитачима – менторима који прате, анализирају вреднују рад студената на пракси заједно са наставницима са Факултета и њиховим сарадницима у настави.

Мастер рад представља теоријско-истраживачки рада студената на тему из одабране предметне (научне) области, чијом израдом студенти показују квалитет стечених знања, своју методолошку оспособљеност, самосталност и зрелост у решавању истраживачких питања и проблема. Након усвојене теме мастер рада, студент израђује пројекат истраживања који мора бити одобрен од стране наставника ментора. Мастер рад се брани након свих положених испита предвиђених студијским програмом и обављене истраживачке праксе.

Мастер васпитач је оспособљен за даље усавршавање на специјалистичким академским и докторским студијама у оквиру сродних научних области.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Изградња и непрестано унапређивање културе квалитета чврсто је и јасно опредељење Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина. Култура квалитета уграђује се у све области рада Факултета, тако да су сви запослени и сви студенти упознати са нормативима и стандардима за обезбеђење и унапређење квалитета.

Факултет редовно и систематски проверава квалитет студијског програма путем начина и поступака за праћење и контролу програма студија утврђених Стратегијом обезбеђења квалитета усвојене на седници Наставно-научног већа одржаној 27.12.2016. године. Стратегијом се квалитет студијског програма прати, обезбеђује и унапређује у следећим областима:

- усаглашеност студијског програма са стандардима Националног савета за високо образовање,
- усаглашеност студијског програма са студијским програмима у регионалном окружењу и у европском образовном простору,
- усаглашеност студијског програма са савременим научним достигнућима у области студијског програма,
- исходи образовања и исходи учења,
- радно оптерећење студената.

https://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Standardi_i_postupci_obebedjenja_kvaliteta.pdf

Комисија за обезбеђење квалитета редовно спроводи анкету за добијање повратних информација у вези са квалитетом наставних предмета на студијским програмима. Контрола квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично кроз поступак самовредновања, и то:

- Анкетом за евалуацију квалитета студијских програма и задовољства стеченим компетенцијама;
- Анкетом за евалуацију педагошког рада наставника и квалитета предмета;
- Анкетом за евалуацију рада факултета;
- Анкетом за евалуацију рада свршених студената (компетенције свршених студената) од стране послодаваца.

http://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Akcioni_plan_za_sprovodjenje_strategije_2017-2020.pdf

Активности и поступци за унапређивање квалитета усмерени су и на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета укључују се у формулисање корективних мера.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и наставе и достави своје мишљење и предлоге Комисији за обезбеђење квалитета и Наставно-научном већу.

http://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Akcioni_plan_za_sprovodjenje_strategije_2017-2020.pdf

У све наведене активности били су укључени представници студената, првенствено кроз студентску евалуацију и анкетирање, као и учешћем представника студената у раду Наставно-научног већа и Комисије за обезбеђење квалитета. Учесће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма знатно је унапређено увођењем факултетског информационог система (ФИС).

Мастер академске студије *Васпитач у предшколским установама* нуде студентима најновија стручна и научна сазнања из области образовних наука које разматрају предшколско васпитање. Засноване су на квалитетним и савременим модалитетима и критеријумима организације и садржине студија за васпитаче у предшколским установама.

Програм студија реализује се у складу са европским стандардима: ЕСПБ бодовни систем, подстицања европске сарадње, мобилности, упоредивих критеријумима и методологије, система препознатљивих и упоредивих академских степена. Студијски програм усаглашен је са европским стандардима у погледу услова уписа (четворогодишње основне академске студије), трајања студија (једногодишње студирање), стицања дипломе и начина студирања (дизајнирање флексибилног профила професионалне културе, тј. могућност за избор одређених предмета који студентима омогућују стицања кључних компетенција).

У периоду након последњег циклуса акредитације Факултет педагошких наука је континуирано вршио анализу, проверу и корекцију студијског програма. Значајне промене студијског програма извршене су у току поступка припреме за поновљену акредитацију Факултета (2014. године) када је студијски програм ОАС Васпитач у предшколским установама комплетно преструктуриран, јер се са трогодишњих (180 ЕСПБ) прешло на четворогодишње студије (240 ЕСПБ). Развој основних академских студија за васпитаче имплицирао је формирање студијског програма МАС Васпитач у предшколским установама, те је школске 2014/2015.год. уписана и прва генерација мастер студената на овом програму. Овим студијским програмом дефинисани су нови исходи образовања који подразумевају јасне компетенције будућих мастер васпитача у предшколским установама у односу на њихов положај и улогу у систему васпитања и образовања, при чему се води рачуна о потребама и изазовима који се јављају у савременом друштву и кретањима на тржишту рада.

Циљ студијског програма МАС *Васпитач у предшколским установама* јесте да студент прошири и унапреди већ стечена знања, способности и вештине из области непосредног васпитно-образовног рада у условима предшколског васпитања и образовања, као и да се студент обучи за истраживања сопствене праксе као предуслова његовог перманентног образовања, самоевалуације и унапређивања сопствене васпитно-образовне делатности.

Исход процеса студирања је стручњак који поседује детаљнија и проширена знања, вештине и друге способности у односу на ниво компетенција стечених на основним академским студијама.

Табела 1. Исходи образовања МАС Васпитач у предшколским установама

Исходи образовања МАС Васпитач у предшколским установама
• студент је оспособљен за анализу, синтезу и предвиђање решења и последица одређених ситуација у раду са децом предшколског узраста;   • студент је оспособљен за пројектовање и реализацију примењених и акционих истраживања из области предшколског васпитања и образовања;   • студент поседује вештине критичког и самокритичког мишљења и приступа раду;   • студент је оспособљен за примену знања у пракси;   • студент поседује развијене комуникационе способности и спретности, као и вештину сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем;   • студент поседује развијену професионалну етику;   • студент темељно познавање и разумевања теоријских достигнућа из области предшколског васпитања и образовања;

- студент је оспособљен за решавање конкретних васпитних проблема уз примену научних метода и поступака;
- студент повезује основна знања из различитих области и примењује их у раду са децом предшколског узраста;
- студент је оспособљен за праћење и примену иновација из струке;
- студент употребљава информационо-комуникационе технологије у овладавању неопходним стручним знањима;
- студент је оспособљен за креирање и имплементацију индивидуалног образовног плана;
- студент познаје и разуме интелектуалне, физичке, социјалне, емоционалне и друге индивидуалне карактеристике и разлике између деце;
- студент је усмерен ка развијању и неговању самопоштовања, самопоуздања и одговорности деце раног узраста;
- студент познаје, разуме и уме да делује уважавајући принципе инклузије, мултикултурализма и антидискриминације;
- студент познаје права деце и посвећен је једнакости међу децом по свим основама (полу, језику, националности, социоекономском статусу...);

Радно оптерећење студената уско је повезано са обавезама у оквиру сваког наставног предмета конкретног студијског програма као део сложеног система обуке студената. Факултет периодично, најмање једном у три године, приступа провери оптерећења студената, кроз анализу студентске евалуације (студентска евалуација наставних предмета) и извештаја предметних наставника о процени постигнућа исхода учења у протеклом периоду.

Графикон 1. Процена адекватности ЕСПБ бодова предмета на студијском програму МАС *Васпитач у предшколским установама*

На конкретном примеру наставног предмета *Курикулуми предшколског васпитања*, као обавезном предмету, студент остварује 4 ЕСПБ. Један ЕСПБ носи 25-30 радних сати. У овом случају то је 28,75 сати за сваки ЕСПБ. За овај предмет је испланирано одржавање два часа предавања и два часа вежби недељно, у оквиру једног семестра. Током 15 наставних недеља студент проведе у настави 60 часова наставе, односно 45 сати у активностима које спроводи наставно особље. Предвиђено је да у самосталном раду студент проведе 70 сати. У 45 сати предвиђена су предавања и вежбе које спроводи наставник, а преосталих 70 сати планирано је као време припреме за проверу знања, као и обављање самих предиспитних и испитних обавеза. То у укупном збиру даје оптерећење студента на овом обавезном наставном предмету од 115 сати.

Табела 2. Квантификација ЕСПБ на примеру једног наставног предмета

Семестар	МАС Васпитач у предшколским установама	Семестар				Број наставних недеља	Укупно часова наставе	Број сати свих облика наставе	Број сати самосталног рада студената	Укупна оптерећеност у сатима рада	ЕСПБ
		Јесењи		Пролећни							
		пред.	вежбе	пред.	вежбе						
II	Курикулуми предшколског васпитања			2	2	15	60	45	70	115	4

Поступак провере успешности остваривања исхода образовања врши се кроз периодичну анализу студијских програма у целини, њиховом усклађеношћу са задатим циљевима студијског програма и степену достизања исхода учења за студијски програм и сваки наставни предмет понаособ.

У периоду после друге акредитације установе и студијских програма (2014), Наставно-научно веће Факултета је извршило минималне промене студијског програма МАС Васпитач у предшколским установама на основу анализе акредитованих студијских програма, и оне су се тицале највише промена у организацији истраживачке праксе, самосталних активности студената и праћења постигнућа студената.

Један од најважнијих елемената студијског програма за образовање васпитача у предшколским установама јесте и осмишљавање и реализација истраживачка праксе и оспособљавање за самосталан истраживачки рад и анализу и преиспитивање резултата истраживања. Циљ професионалне праксе студената Факултета је да студенте – будуће васпитаче, припреми за различите улоге које пред њих поставља развој њихове струке, оспособи за самосталан, практичан (реалан, конкретан), критички промишљен, професионални рад у свим облицима васпитно-образовне делатности. Од мастер студената се такође очекује да буду у стању да врше самостална непосредна истраживања васпитних проблема са којима се срећу, као и да критички анализирају резултате и трагају за решењима.

Унапређивање праксе и самосталног истраживачког рада мастер студената представљају израз аутентичног интереса за што квалитетнијим образовањем и припремањем за послове и улоге које пред њих поставља професија.

Резултати обављања професионалне праксе у оквиру студијског програма након акредитације детаљно су разматрани од стране Комисије за квалитет и Наставно- научног већа Факултета.

Графикон 2. Задовољство студената укључивањем у истраживачки рад током студирања

Информације о завршном мастер раду налазе се на сајту институције. Према стандардима за израду, завршни рад представља самостални рад у којем студент примењује сазнања из области васпитно-образовног рада и методологије истраживања у институцијама за које се обучавају наши студенти. Након усвојене теме завршног рада, студент израђује идејни пројекат истраживања који мора бити одобрен од стране наставника ментора. Након тога, студент обавља истраживање и пише извештај о обављеном истраживању у форми завршног рада. Завршни рад садржи следеће целине: Увод (у којем се даје образложење избора и значаја теме завршног рада), Теоријска оријентација истраживања (у којој се образлаже парадигма истраживања, наводе и критички разматрају резултати досадашњих релевантних истраживања и разрађује теоријски приступ проблему), Методолошка оријентација истраживања (предмет, циљ, задаци, хипотезе, варијабле, узорак, методе, технике, инструменти, статистички поступци истраживања), Интерпретација резултата, Закључна разматрања, Преглед литературе и Прилози. Након завршеног рада, студент у договору и координацији са наставником ментором приступа јавној одбрани завршног рада.

Мастер завршни рад подразумева стандарде израде који су окренути достизању следећих исхода:

- студент уме да планира, програмира и реализује истраживања у области васпитно-образовног рада у основној школи и васпитној установи;
- студент уме да се креативно педагошки изражава, промишља васпитно-образовни контекст и у њему делује;
- студент уме да примени резултате истраживања у васпитно-образовну праксу и
- студент критички прати научну и стручну литературу из педагошке научне области.

Табела 3. Компетенције свршених студената МАС *Васпитач у предшколским установама* – процена свршених студената

Компетенција	Уопште се не слажем	Углавном се слажем	не могу да проценим	у великој мери се слажем	слажем се у потпуност и
1. Оспособљен сам за самостално планирање, организовање и реализацију васпитно-образовног рада у установама предшколског васпитања и образовања	0%	40%	0%	10%	50%
2. Темељно познајем и разумем карактеристике и законитости учења и развоја деце предшколског узраста	0%	30%	20%	10%	40%
3. Оспособљен сам за посматрање и праћење децјег развоја	0%	40%	0%	10%	50%
4. Оспособљен сам за евалуацију и критичку рефлексију сопствене праксе	0%	40%	10%	10%	40%
5. Оспособљен сам за спровођење педагошких истраживања и примену резултата истраживања у функцији унапређивања праксе	0%	30%	0%	10%	60%

Испитивани узорак указује на то да свршени студенти програма МАС *Васпитач у предшколским установама* већим оценама оценили тачност и прецизност информација добијених пре уписа на програм ($M = 4.5$, $Mod = 5.00$), начин одабира изборних предмета ($M = 4.38$, $Mod = 4.00$), начин оцењивања и провере знања на испиту ($M = 4.14$, $Mod = 4.00$) и садржај и квалитет

изборних предмета ($M = 4.13$, $Mod = 4.00$). Нижим оценама студенти оцењују захтевност студијског програма ($M = 2.75$, $Mod = 3.00$), задовољство приликама за запошљавање након студирања ($M = 2.75$, $Mod = 1.00$) и могућност похађања предмета ван студијског програма ($M = 3.00$, $Mod = 1.00$).

Одговори на питања отвореног типа указују на то да студенти посебно истичу квалитет појединих предмета и компетенција које се стичу завршетком програма и истичу потребу за унапређењем истраживачке праксе као и увођења нових садржаја у оквиру предмета. Студенти генерално показују задовољство студијским програмом.

Графикон 3. Укупно задовољство студената студијским програмом

Савремене тенденције у реформисању система васпитања постављају једно ново правило и другачији однос институција у оквиру тог система. Од факултета који образују наставнике и васпитаче се очекује да буду носиоци промена у систему институција васпитања и образовања. Промене у предшколским установама не могу бити ефикасне, а да се истовремено не мења и образовање стручњака који ће у њима радити.

Следећа анкета управо показује задовољство послодаваца стеченим квалификацијама предшколских васпитача након ступања у радни однос.

Табела 4. Анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама васпитача у предшколским установама

Descriptive Statistics			
	N	Средња вредност	Стандардна девијација
Оспособљен/а је да организује активности деце	17	5.00	.00000
Оспособљен/а је да деци успешно преноси знања и вештине	17	4.82	.39295
Оспособљен/а је да мотивише децу за активности	17	4.82	.39295
Оспособљен/а је да објективно сагледава и процењује постигнућа деце	17	4.65	.60634
Оспособљен/а је да објективно сагледава и процењује сопствени рад и рад својих колега	17	4.29	.84887
Добро познаје садржаје предшколских активности	17	4.82	.39295

Оспособљен/а је да по одређеним критеријумима/стандардима врши одабир најквалитетнијих дидактичких средстава за рад са децом	17	4.47	.79982
Оспособљен/а је да учествује у развојном планирању предшколске установе	17	4.41	.71229
Оспособљен/а је да ради на инклузији деце	17	4.47	.79982
Оспособљен/а је да ради у тиму	17	4.88	.33211
Оспособљен/а је да користи информационе технологије (рачунар, интернет, презентације)	17	4.88	.33211
Просечна оцена		4,68	

На основу спроведеног анкетања Комисија је закључила да су послодавци, у којима раде дипломирани студенти Факултета, у овом случају васпитачи у предшколским установама, генерално задовољни њиховим стеченим квалификацијама и стручним компетенцијама. Просечна оцена компетенција запослених у предшколским установама је 4,68, а на питање о способности да пренесу знања проценат, позитивно је одговорило чак 88% послодаваца. На остала питања о стручним компетенцијама свршених васпитача у предшколским установама, задовољство послодаваца је изражено у високом проценту укључујући способност мотивисања, способност објективног процењивања постигнућа ученика и предшколске деце и добро познавање наставних садржаја и одговарајућих дидактичко-методичких знања.

Све горе наведено представља разумне и ваљане разлоге да у наредном периоду запослени на факултету, у установама остваре квалитетнију сарадњу. Компатибилност ових институција је могућа, она подразумева бољу повезаност, зависност и кооперативност која за последицу мора имати квалитетнији васпитно-образовни рад.

4.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Структура и садржај студијског програма су добро дефинисани +++	Корективне мере су ограничене на периоде акредитације; треба обезбедити услове да се курикулум Факултета мења флексибилније и у корак са исказивањем потреба ++
Адекватни ресурси за реализацију студијског програма ++	Преклапање садржаја одређених студијских предмета; ++
Квалитетна стручна и научна компетентност наставника и сарадника +++	Ригидност образовног система за промене у складу са потребама; +++
Информације о студијском програму доступне су јавности +++	Студенти који завршавају мастер академске студије Васпитач у предшколским установама и поред стечених знања и вештина тешко долазе до посла у струци +++
Радно оптерећење студената исказано у ЕСПБ кредитима генерално је у границама европских стандарда +++	
Поступак праћења квалитета студијског програма је добро конципиран +++	

МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је извршити реформу студијског програма за васпитаче у правцу интеграције основних и мастер студија +++	Недовољна спремност наставника за примену нових метода наставе +++
Прилика за популаризацију новог студијског програма МАС васпитач +++	Постоји опасност смањивања интересовања будућих студената услед чињенице да студије за васпитаче трају минимално пет година +++
Могуће је проширити и осавременити понуду изборних предмета +++	Недефинисана политика на државном нивоу у погледу организовања и трајања студија на наставничким факултетима ++
Укључивање кадрова који већ раде у систему предшколског васпитања ++	Недовољна мотивисаност редовних и дипломираних студената да објективно искажу своја мишљења о квалитету студијског програма ++
Прилике за успостављање сарадње са институцијама локалне заједнице +++	Ризик од неостваривања предвиђених циљева услед промена насталих реформом студијског програма МАС васпитач ++
	Опасност од смањивања интересовања студената за студијски програм услед друштвених, економских и демографских тенденција +++
	Негативан утицај бирократизације образовног система и неефикасности надлежних институција. ++

4.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

Приликом ревизије студијског програма МАС *Васпитач у домовима* нужно је унапредити предмете којима се стиче познавање *теоријских и практичних достигнућа из области домског васпитања и образовања*. Такође, потребно је дефинисати компетенције које се стичу завршетком студијског програма као мерљиве и јасне. Нарочито је важно унапредити истраживачку праксу као и постојеће стручне предмете.

Редовно анкетирати студенте и наставнике о квалитету студијских програма, наставе и рада Факултета.

Периодично анкетирати свршене студенте и потенцијалне послодавце о исходима образовања и стеченим компетенцијама.

Допунити садржаје наставних предмета у складу са новим потребама и променама у друштву.

Уводити нове изборне интердисциплинарни предмете.

Показатељи и прилози за стандард 4:

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако](#)

што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Мере за оцењивање и унапређење квалитета наставног процеса на студијском програму заснивају се на следећим документима Универзитета и Факултета:

- Статут Факултета, пречишћеног текста из јануара 2020. године. Статутом се обезбеђује организовање наставног процеса на квалитетан, рационалан и ефикасан начин. Статут је доступан на следећој адреси на сајту Факултета: <https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2020/02/Statut-Fakulteta-preciscen-tekst-2020.pdf>

- Стратегија обезбеђења квалитета 2017-2020. коју је Савет Факултета на предлог декана, донео на седници одржаној 27.12.2016. године. Стратегија је документ који дефинише основне циљеве, области, субјекте и мере за унапређење квалитета на Факултету. Стратегија је замишљена као трајан документ Факултета који ће се периодично преиспитивати и мењати и служити као основ за израду акционих планова и предлагања мера у области обезбеђења квалитета. Квалитет наставног процеса свих студијских програма обухваћен је Стратегијом као дефинисана област унапређења квалитета у којој се прати, обезбеђује и унапређује квалитет:

- организације и реализације наставе,
- метода у настави,
- оцењивања студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту,
- професионалност и етичност у раду.

Стратегија је доступна на следећој адреси на сајту Факултета: https://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Strategija_obebedjenja_kvaliteta_2017-2020.pdf

- Стандарди и поступци обезбеђења квалитета који је донело Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, на седници одржаној 27.12.2016. године. Овај документ садржи минимални ниво квалитета у свим областима рада и уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Доступан је на следећој адреси на сајту Факултета:

https://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Standardi_i_postupci_obebedjenja_kvaliteta.pdf

http://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/2017/Strategija_obebedjenja_kvaliteta/Akcioni_plan_za_sprovodjenje_strategije_2017-2020.pdf

Унапређењу квалитета наставног процеса доприносе: декан, продекан за наставу, стручни органи (Наставно-научно веће и Катедре) и Комисија за обезбеђење квалитета. Комисија за обезбеђење квалитета образује се одлуком Наставно-научног већа Факултета. Комисија формулише предлог стратегија обезбеђења квалитета и низ процедура којима се регулишу виталне функције Факултета и сама контрола квалитета.

Декан и продекан за наставу, заједно са Службом за студентска и наставна питања, систематски прате реализацију плана наставе и планова рада на појединачним предметима. Декан и продекан за наставу могу да спроведу корективне мере уколико се не поштују распореди часова и планови рада. Корективне мере везане за квалитет наставе предлажу и катедре и Наставно-научно веће.

С тим у вези на почетку сваке школске године посебна пажња се придаје формирању календара рада који усваја Наставно-научно веће Факултета. Календаром су јасно одређене радне недеље, испитни рокови, као и празници када се настава не одржава. Захваљујући додатним напорима уложеним у календар, план рада Факултета усклађен је са плановима рада предшколских установа као партнерских установа у реализацији појединих наставних предмета у аспекту праксе. Календар

рада је доступан на сајту Факултета у текстуалном облику и у табеларном прегледу.

На основу студијског програма, Декан објављује распоред часова који садржи: јасно истакнуте предмете по студијским групама и годинама и временску и просторну структуру извођења часова предавања и вежби. Распоред часова је усклађен са законским нормама, потребама и могућностима студената, као и потребама студијског програма, и доследно се спроводи. Распоред часова је познат пре почетка школске године, тј. одговарајућег семестра и доступан је на огласним таблама, као и на сајту Факултета. Промене распореда часова могуће су због ванредних околности уз одобрење декана или продекана за наставу. Самоиницијативно мењање распореда сматра се тежом повредом радне дисциплине.

За студијски програм постоји страница на сајту Факултета на којој је објављен следећи материјал од значаја за студенте:

- табеларни приказ студијског програма са структуром предмета и ЕСПБ за сваку од студијских година,
- књига предмета у којој су садржани силабуси за све предмете,
- списак допуњених изборних предмета са пратећим силабусима.

Ове мере обезбеђења квалитета наставног процеса усмерене су на студенте у циљу њиховог ефикасног праћења наставе и самосталног организовања у испуњавању наставних обавеза. Детаљне информације о сопственим обавезама у погледу полагања испита, измиривања школарине и сл. студентима су доступне преко сервиса е-студент. Електронско пријављивање испита путем овог сервиса такође је омогућило ефикасније праћење и анализу успешности студената. За сваку школску годину ради се анализа успеха студената по предметима, а овај извештај саставни је део годишњег извештаја о раду Факултета.

На почетку семестра наставник упознаје студенте са планом и програмом рада на предавањима и вежбама, правима и обавезама студената, датумима полагања колоквијума и осталим роковима важним за реализацију програма, предиспитним обавезама, са начином оцењивања на предмету, информацијама о обавезној и допунској литератури. План извођења наставе утврђује облике наставе (предавања, вежбе, пројекти, семинари, консултације, и друго), могућност извођења наставе на даљину или на страном језику, наставнике и сараднике ангажоване на предмету, распоред извођења наставе и остале битне појединости. Ове и друге информације, наставник је обавезан да учини јавно доступним студентима најкасније у току прве недеље наставе.

Методе извођења наставе осмишљене су тако да подстичу креативан начин размишљања, критичко мишљење и истраживачки рад студената. Методе извођења наставе су: монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, интерактивна настава са активним учествовањем студената (дискусије, радионице, анализе текстова, решавање проблема, симулације, студије случаја, играње улога, употреба ИКТ). Начин рада се састоји од: предавања, вежби, консултативне наставе, менторског рада и праћења, самосталног истраживачког рада (семинарских радова, пројеката, задатака са праксе). Велики акценат стављен је на индивидуализовани приступ мастер студентима.

Наставно-научно веће је увело могућност вредновања постигнућа студената у секцијама и различитим облицима ваннаставних активности које корелирају са наставом одређених предмета, као и залагања у хуманитарном раду, ангажовања у унапређењу квалитета живота чланова локалне заједнице и постигнутих истакнутих спортских резултата на државним и међународним такмичењима. Модели награђивања студената за наставне, ваннаставне, хуманитарне, спортске и културно-уметничке успехе и постигнућа у току студија, уређени су *Правилником о награђивању студената* који је усвојен на седници Наставно-научног већа Факултета, одржаној 6.6.2016. године.

Документом Стандарди и поступци обезбеђења квалитета посебна пажња посвећена је коректном односу према студентима. У том смислу континуирано се прати професионално поступање наставника и сарадника и путем студентске евалуације рада наставника и сарадника. Рад наставника прати се путем анкета у којима студенти процењују квалитет наставе одређеног студијског предмета, спремност наставника за рад, иновативност његове наставе, разумљивост и јасност излагања, примену интерактивних метода, укључивање примера из праксе, подстицање студената на креативност и самостално истраживање, примену стечених знања. Евалуација се

редовно спроводи, уобичајено на крају сваког семестра, а њени резултати су основ за предузимање корективних мера. На основу анкете студената спроведене у школској 2018/2019. години Комисија за обезбеђење квалитета сачинила је *Извештај о евалуацији педагошког рада наставника и сарадника*, а на следећој табели дат је преглед оцена (на скали од 1 до 5) којима су студенти оценили рад наставника и сарадника који изводе наставу и вежбе на овом студијском програму.

Табела 5. Евалуација педагошког рада наставника на МАС *Васпитач у предшколским установама* 2018/2019. године према мишљењу студената.

Часови предавања (Упитник о педагошком раду наставника)	МАС Васпитач у предшколским установама
01 На почетку семестра упознати смо са литературом.	4,73
02 На почетку семестра упознати смо са планом рада на часовима.	4,70
03 На почетку семестра упознати смо са предиспитним обавезама.	4,75
04 На почетку семестра упознати смо са начином оцењивања.	4,69
05 Наставник поштује договорене начине рада са студентима.	4,69
06 Наставник повезује нове теме са претходно обрађиваним.	4,68
07 Наставник истиче основне принципе и појмове, као и њихове међусобне везе.	4,61
08 Наставник користи конкретне примере да би студентима олакшао разумевање садржаја.	4,63
09 Уколико нешто не разумемо, наставник улаже додатни труд да нам то објасни.	4,52
10 Наставник на различите начине подстиче заинтересованост студената за предмет.	4,48
11 Наставник осмишљава активности и задатке који нас подстичу на размишљање.	4,50
12 Наставник обезбеђује прилику да студенти остваре увид у своје радове и добију повратну информацију.	4,66
13 Наставник омогућава исказивање различитих мишљења у вези са садржајима предмета и начинима рада.	4,58
14 Наставник се обраћа студентима са уважавањем.	4,68
15 ОПШТИ УТИСАК О НАСТАВНИКУ	4,48
УКУПНО:	4,63

Табела 6. Евалуација педагошког рада сарадника на МАС *Васпитач у предшколским установама* 2018/2019. године према мишљењу студената.

Часови вежби (Упитник о педагошком раду сарадника)	МАС Васпитач у предшколским установама
01 На почетку семестра упознати смо са планом рада на часовима.	4,68
02 На почетку семестра упознати смо са предиспитним обавезама.	4,69

03 Наставник поштује договорене начине рада са студентима.	4,70
04 Наставник повезује нове теме са претходно обрађиваним.	4,66
05 Наставник истиче основне принципе и појмове, као и њихове међусобне везе.	4,66
06 Наставник користи конкретне примере да би студентима олакшао разумевање садржаја.	4,63
07 Уколико нешто не разумемо, наставник улаже додатни труд да нам то објасни.	4,65
08 Наставник на различите начине подстиче заинтересованост студената за предмет.	4,59
09 Наставник осмишљава активности и задатке који нас подстичу на размишљање.	4,61
10 Наставник обезбеђује прилику да студенти остваре увид у своје радове и добију повратну информацију.	4,64
11 Наставник омогућава исказивање различитих мишљења у вези са садржајима вежби и начинима рада.	4,65
12 Наставник се обраћа студентима са уважавањем.	4,70
13 ОПШТИ УТИСАК О НАСТАВНИКУ	4,55
УКУПНО:	4,65

У анкети су учествовали студенти који су пријављивали испите за јануарски, односно јунски испитни рок. Попуњавање анкета био је услов за пријављивање испита. Анкета је дистрибуирана преко Факултетског информационог система (ФИС) док је учествовање у анкети било потпуно анонимно и није постојала могућност улажења у траг одговорима студената нити добијања других личних података на основу којих би било могуће идентификовати учеснике евалуације.

Истом анкетом понуђена су и четири питања у вези са квалитетом наставног предмета. На основу одговора студената Комисија за обезбеђење квалитета сачинила је Извештај о евалуацији квалитета наставних предмета. Студенти су истим поступком процењивања исказивали степен свог слагања или неслагања са тврдњама за наставне предмете на овом студијском програму. У следећој табели исказан је обједињен резултат дела анкете за процену наставних предмета на овом студијском програму.

Табела 7. Обједињени резултати анкете о наставним предметима на МАС *Васпитач у предшколским установама* 2018/2019. године према мишљењу студената

Студијски програм	1. Процена важности знања и вештина које се стичу на предметима	2. Процена усклађености наставних тема са циљевима предмета	3. Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета	4. Процена адекватности квантификације ЕСПБ бодова према ангажовањим студента у оквиру предмета	Укупно
МАС Васпитач у предшколским установама	4.62	4.68	4.62	4.63	4.64

Резултати ових анкета и предлози студената за унапређење квалитета педагошког рада сагледани су у оквиру Радне групе за координацију реформи студијских програма током припреме реакредитације постојећих програма.

Комисија за обезбеђење квалитета врши генералну критичку анализу наставног процеса,

узимајући у обзир извештаје наставника и сарадника о свом раду у претходној школској години, извештаје катедри о извршеној анализи о реализацији наставног плана и програма са мишљењем о квалитету наставе и предлозима измена, као и резултате студентске евалуације наставе. Комисија доноси сопствени извештај о спровођењу наставног процеса у коме даје оцену о спровођењу и предлаже Наставно-научном већу мере за побољшање рада (Записници и прилози Комисије за унапређење квалитета). Наставно-научно веће разматра извештај о спровођењу наставног процеса Комисије за обезбеђење квалитета, на првој наредној седници.

Квалитетом наставе и студијских програма бави се и *Центар за иновације и развој курикулума*, који је у оквиру својих надлежности сачинио предлог упутства за оцењивање и вредновање рада студената.

5.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Наставни процес који је у складу са савременим тенденцијама и кретањима у области предшколског васпитања +++	Недовољно ефикасна и ефективна припрема студената за самостални истраживачки рад ++
Мотивисаност и компетентност већег дела наставног кадра за унапређивање наставе +++	Отпор једног броја наставника и сарадника увођењу нових наставних метода и технологија; +
Добро осмишљени наставни предмети у складу са реалним потребама процеса васпитања у предшколским установама +++	Слаба партиципација студената у унапређивању квалитета студија ++
Капацитети факултета за остваривање сарадње са екстерним институцијама и телима локалне заједнице ++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Потенцијал за интердисциплинарно повезивање васпитача +++	Ризик од недовољног броја оспособљених наставника за реализацију нових облика рада и активности ++
Постојање интересовања екстерних институција за сарадњу са факултетом у оквиру студијског програма ++	Недовољно средстава за реализацију планираних активности и остваривање капацитета +++
Могућности сарадње између наставника, студената и спољних институција као што су предшколске установе у циљу остваривања заједничких интереса ++	Недовољна заинтересованост наставника за учешће у пројектима и ваннаставним активностима на студијском програму ++
Проширивање понуде наставних садржаја у складу са потребама тржишта рада +++	Ризик од недовољног броја студената за реализацију планираних активности ++
Могућност додатног усавршавања наставника и сарадника за иновативне облике наставног и научног рада ++	Могући застоји и одлагања у наставном процесу услед екстерних фактора +

5.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- Спровођење заједничких активности наставника и сарадника у циљу интердисциплинарног повезивања предмета и наставних садржаја.
- Спровођење додатних програма стручног усавршавања наставника и сарадника за примену иновативних облика наставе.
- Даљи развој и унапређивање система за праћење и вредновање квалитета наставног процеса на основу резултата студентске евалуације и наставника и сарадника.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.4 Упутство за рад студентских сервиса](#)

[Прилог 5.5. Правилник о награђивању студената](#)

[Прилог 5.6. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

На Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у овом тренутку у настави су ангажована 54 стално запослена лица – 43 наставника и 11 сарадника. Од тога је 9 наставника у звању редовни професор, ванредних професора је 10, а у звању доцента су тренутно 24 запослена. Свих 11 сарадника су у звању асистента и запослени су са 100 % радног времена.

Да би се обезбедило квалитетно реализовање наставе на свим нивоима студија, поред запослених са пуним радним временом на Факултету, у академској 2019/20. години ангажовано је још 7 наставника на основу уговора о допунском раду: 3 редовна професора, 1 виши научни сарадник, 2 ванредна професора и 1 доцент.

Од 3 ангажована редовна професора један је пензионисани наставник и ангажован је на мастер академским студијама сагласно са одредбама члана 78. став 5. Закона о високом образовању.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, дефинисани на основу Правилника о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу и на основу Статута Факултета (за сараднике). Поступак и услови су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Периодично се проверају и усавршавају од стране Универзитета у Крагујевцу, односно Факултета.

Приликом избора наставника и сарадника у звања Факултет се придржава законских одредби, правила и критеријума Универзитета у Крагујевцу усклађених са критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију, одредби Статута Универзитета и Факултета и прописаних сопствених поступака, правилника и критеријума путем којих при избору оцењује научну, уметничку, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. У циљу обезбеђења квалитета посебно се, као обавезујући документ, примењује *Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу*. О испуњености услова за избор академска јавност може се информисати увидом у извештаје на интернет страници Факултета (за сараднике) и Универзитета у Крагујевцу (за наставнике). У поступку избора у звање наставника користе се прописани табеларни обрасци који детаљно и прегледно приказују научну, стручну и педагошку компетенцију кандидата, као и њихову ангажованост у широј академској и друштвеној заједници. Ово представља значајан напредак у односу на ранији период, када се у неким рефератима за избор у звање нису видели конкретни подаци који се тичу ових параметара. Коначан избор наставника врши Универзитет у Крагујевцу, у складу са својим овлашћењима.

У поступку периодичних процедура за избор и реизбор наставника и сарадника на три односно пет година, вреднују се резултати научноистраживачког рада, ангажовање у развоју и унапређивању наставе, резултати педагошког рада наставника или сарадника и, за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка. Показатељи квалитета научног рада који се вреднују при избору наставника су број и ранг научних публикација и учешће на научним пројектима, учешће у стручним пројектима и едукативним програмима, чланство у професионалним, посебно међународним удружењима и институцијама, учешће у раду стручних тела и органа Факултета. Показатељи ангажовања на унапређењу научног подмлатка су менторства и чланства у комисијама за оцену и одбрану мастер и докторских радова, ангажовање наставника на вишим нивоима студија и у различитим програмима стручног усавршавања.

Евалуација рада наставника и сарадника спроводи се редовно на крају сваке школске године. Наставници и сарадници подносе извештаје о свом раду у протеклој години шефовима катедри. Извештај о научноистраживачком и наставном раду наставника и сарадника и њиховом напредовању у звањима, шефови катедри подносе продеканима. Поменути извештаји саставни су део Годишњег извештаја о раду Факултета. Поред тога, податке о објављеним радовима наставника и сарадника

једном годишње прикупља Комисија за обезбеђење квалитета Факултета, као и продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност у склопу припреме Извештаја о научноистраживачком раду запослених на Факултету. Установљен је и картон наставника у коме се поред података о наставном ангажовању, наводе репрезентативне референце и збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника.

Квалитет педагошког рада наставника и сарадника редовно се проверава и кроз студентску евалуацију, чији се резултати узимају у обзир у поступку за избор у звање. Комисија за обезбеђење квалитета организује анкетирање студената на крају јесењег, односно пролећног семестра, а након спроведене евалуације и обраде података сваки наставник и сарадник обавештава се о својим резултатима и оценама за сваки предмет појединачно. Тамо где су уочени проблеми у неким аспектима педагошког рада, формулишу се и предлажу корективне мере. Опште оцене рада наставника и сарадника, као и оцене које се тичу других аспеката рада Факултета, детаљно се анализирају и пореде са подацима из претходних година на седници Наставно-научног већа.

Понашање наставника током оцењивања студената регулише се *Етичким кодексом наставника Универзитета у Крагујевцу* који је усвојен на Факултету на основу одлуке 648/5 Универзитета у Крагујевцу. Такође, усвојен је и *Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу*, на основу кога је установљена дисциплинска комисија првог степена. Факултет систематично прати и проверава оцене по предметима, као и пролазност студената по предметима, годинама и програмима. Ово је уређено *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* према коме су наставници и сарадници дужни да прате, проверавају и анализирају резултате испита на свом предмету, а катедре да разматрају успех студената из предмета који припадају њиховим ужим научним областима и предлажу мере за побољшање система провере знања као и корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.

Научна, истраживачка и педагошка активност наставника се, у оквиру материјалних могућности Факултета, подстиче перманентном едукацијом. Факултет подстиче научну и истраживачку активност наставника редовним обавештавањем, стављањем на увид обавештења о научним конкурсима, позивима за припрему пројеката и другим активностима које су важне за континуирано усавршавање и развој каријере. У том смислу, Наставно-научно веће Факултета одобрава плаћено одсуство свим наставницима који учествују на научним скуповима у земљи и иностранству, као и академско одсуство са наставе у периоду предвиђеном законом.

Посебна пажња поклања се развоју младих кадрова. Млади сарадници имају право на стручну и саветодавну подршку у реализацији научних истраживања која врше у оквиру пријављених докторских дисертација, а неопходне инструкције, савете и подршку у области научноистраживачког рада добијају од старијих и искуснијих колега. У складу са *Правилником о новчаној подршци научним радницима за учешће на научним скуповима и конференцијама младим сарадницима* се пружа подршка у учешћу на научним скуповима, конференцијама, конгресима и различитим облицима стручног и научног усавршавања, омогућава им се и помаже у објављивању истраживачких резултата како у часопису *Узданица*, чији је издавач Факултет, тако и у другим стручним и научним публикацијама у земљи и иностранству. Саставни део ових активности је и помоћ сарадницима у аплицирању за различите врсте студијских путовања, размене и мобилности у оквиру програма Еразмус плус, различитих билатералних програма и других видова академске сарадње са образовним институцијама у европском образовном простору.

Усавршавање и специјализација наставника и сарадника омогућени су путем студијских боравака у земљи и иностранству у оквиру заједничких међународних пројеката и билатералних програма. Организовањем међународних и националних научних конференција и научно-стручних скупова Факултет на непосредан начин стимулише наставнике и сараднике на усавршавање. Факултет је током 2017-2019. године реализовао билатерални научни пројекат *Претпоставке и могућности развијања иновативних модела наставе у функцији остваривања транспарентности универзитетског образовања и подизања конкурентности на домаћем и иностраном тржишту знања* у сарадњи са Педагошким факултетом Универзитета у Приморском (Копар, Словенија). На пројекту је у својству рецензента, истраживача и аутора научних радова учествовало 16 наставника и сарадника Факултета који су ангажовани на студијском програму ОАС и МАС Васпитач у предшколским установама. На Факултету је организована од 23. до 25. маја 2019. године и

међународна конференција *Професионалне компетенције у образовању за 21. век*, на којој је изложено 6 пленарних предавања и 32 излагања од којих су 7 ауторских и 4 коауторска наставника и сарадника запослених на Факултету и ангажованих на студијском програму ОАС и МАС Васпитач у предшколским установама. У исходу конференције објављена је и монографија међународног значаја са свим изложеним радовима. Овај пројекат као и конференција омогућили су бројним наставницима референце неопходне за напредовања у виша звања. Од посебног значаја за наставнике и сараднике ангажоване на студијском програму ОАС и МАС Васпитач у предшколским установама издваја се и научни скуп са међународним учешћем Савремено предшколско васпитање и образовање: изазови и дилеме, одржаног на Факултету 25. марта 2016. године. Од 22 излагања на теме из области предшколске педагогије и предшколског васпитања и образовања 11 саопштења су саопштења наставника и сарадника Факултета ангажованих на овим студијским програмима.

7.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Висока транспарентност и поштовање процедура приликом избора наставника и сарадника +++ Усаглашеност поступака избора наставника и сарадника за законским прописима и критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију +++ Висока компетентност и мотивисаност наставника и сарадника на МАС Васпитач у предшколским установама ++ Селекција наставника и сарадника у складу са потребама, компетенцијама и исходима на студијском програму МАС Васпитач у предшколским установама ++ Стално професионално усавршавање наставника, учешће на научним скуповима, пројектима и писање научних и стручних радова ++	Неефикасна подела задужења и оптерећености наставника на студијском програму ++ Оптерећеност наставника бирократским захтевима и обавезама који ометају ефективан професионалан рад +++ Сложена и захтевна процедура за избор наставника и сарадника у смислу припреме документације и техничких захтева + Нејасноће и непрецизности у процедури за избор наставника и сарадника који су прописани од других инстанци ++ Нејасноће у погледу рокова и трајања одређених процедура, прописа и правила ++ Недовољна мобилност наставника и сарадника ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могућности да се унапреди наставна ефективност интегрисањем МАС Васпитач као јединственог студијског програма за образовање предшколских и домских васпитача ++ Могућности искоришћавања мотивације и капацитета наставника и сарадника за иновирање студијског програма ++ Могућности за размену наставника и сарадника и усавршавања у иностранству	Опасност од осипања наставника и сарадника ++ Могуће тешкоће у организацији наставног процеса услед специфичности садржаја на предметним модулима ++ Ризик од спорог напредовања наставника и сарадника услед нејасних и компликованих процедура + Превелики и нереалистични захтеви за напредовање наставника и сарадника

+++ Повезивање студената, наставника и сарадника са иностранством у оквиру програма размене ++	који нису усклађени са реалним потребама наставног и научног рада ++ Пад мотивације наставника и сарадника за стручна усавршавања и напредовања +++ Неусклађеност и неповезаност реалног наставног рада са научним радом и истраживањима у пракси. +

7.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Акцентоване и стимулисане квалитета уместо квантитета у публикавању радова и резултата научно-истраживачког рада.
- Појачана интернационална сарадња у циљу ангажовања наставника и сарадника као гостујућих предавача.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Факултет педагошких наука у Јагодини обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама. Кандидатима на пријемном испиту и својим редовним студентима Факултет обезбеђује потпуне и детаљне информације о свим релевантним аспектима њиховог школовања и живота на Факултету. На сајту Факултета (www.refja.kg.ac.rs) на истакнутом месту, на почетној страни, налази се секција *Инфо за студенте*. Ова секција садржи следеће подсекције:

- Студентска служба, са ажурираним информацијама о календару рада, распореду часова, распоредима полагања испита и роковима и резултатима положених испита;
- Водич за будуће студенте (информатор);
- Водич за будуће учитеље и васпитаче у е-форми који садржи ажуриране информације о: локацији факултета; пријемном испиту (обавештење о упису за све студијске програме, условима конкурса, ранг листе, термине полагања пријемног испита, упутства о начину полагања пријемног испита, примере сегмената пријемног испита итд.); животу у дому (званична презентација дома студената и конкурсна документација за пријем студената у дом). Овај водич се сваке године штампа и дистрибуира и у папирној форми;
- Услови за рад (презентације учионица, библиотеке, итд.);
- Студентска организација (релевантне информације о организацији);
- Студентски парламент (релевантним информације и правилник о избору за студентски парламент);
- Интерни радио (релевантне информације о интерном медијском сервису Факултета);
- Материјали за наставу, са мноштвом наставних материјала примера за вежбање и испитних питања по предметима и програмима.

Сви кандидати који желе да се упишу на мастер академске студије имају једнака права која не могу бити ограничена по основу пола, расе, брачног стања, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла. Сваке године у складу са афирмативним мерама Министарства просвете омогућен је упис и студентима са одређеним степеном сензорних и моторних дефицита. За ове студенте садржаји појединих студијских предмета и критеријуми оцењивања се прилагођавају. Са циљем превазилажења различитих проблема и пружања додатне подршке студентима, али и са циљем унапређења способности свих студената да успешно и квалитетно студирају, усавршавају своје потенцијале и напредују у животу, од 2016. године ради Тим за психолошко-педагошку подршку студентима.

Мастер академске студије трају 2 семестра (најмање 60 ЕСП бодова), при чему студент завршетком основних академских студија и мастер академских студија мора стећи најмање 300 ЕСПБ. На мастер академске студије Васпитач у предшколским установама могу се уписати кандидати:

а) који су завршили основне академске студије у трајању од осам семестара, остварили најмање 240 ЕСПБ и стекли стручни назив Дипломирани васпитач (у предшколским установама), према одредбама Закона о високом образовању,

б) који су завршили основне академске студије на учитељском, педагошком или факултету педагошких наука, и остварили обим од 240 ЕСПБ, према одредбама Закона о високом образовању,

в) са завршеним основним студијама у трајању од осам семестара на учитељском, педагошком или факултету педагошких наука, који имају високо образовање према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању,

г) који су завршили основне академске студије у трајању од осам семестара, остварили најмање 240 ЕСПБ на наставничким и другим сродним факултетима, према одредбама Закона о високом образовању, и

д) са завршеним основним студијама у трајању од осам семестара на наставничким и другим сродним факултетима који имају стечено високо образовање по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу сваке године уписује студенте на прву годину студијског програма МАС Васпитач у предшколским установама по квоти коју одређује Влада Србије на предлог Факултета педагошких наука у Јагодини, а која је усклађена са просторним и кадровским потенцијалима Факултета. Упис на студијски програм МАС Васпитач у предшколским установама одређен је бројем расположивих места и местом кандидата на ранг листи.

Конкурс за упис на мастер студије објављује се путем средстава јавног информисања и на сајту Факултета. Текст конкурса садржи и друге детаље о условима за упис, као што су конкурсна документација, начин формирања ранг листе, документација за упис и висина школарине за самофинансирајуће студенте.

Студенти су унапред упознати са обавезом похађања и активног учешћа у настави и Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту. Према овом Правилнику, наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, облицима активне наставе и предиспитним обавезама, а нарочито начином њиховог вредновања, структуром и садржајем испита, структуром укупног броја поена и начином утврђивања коначне оцене. Правилником су дефинисане и процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Оцењивање студената се врши према унапред објављеним критеријумима и правилима. Ово је уређено и силабусима предмета кроз спецификоване критеријуме, правила и процедуре оцењивања који су студентима и јавности доступни на сајту Факултета.

Обавеза похађања и активног учешћа у настави је посебно наглашена и у програмима предмета који се налазе на сајту Факултета. Из акредитационих докумената за сваки предмет на студијском програму се може видети који је однос поена који је сваки наставник доделио предиспитним обавезама, а који завршном испиту на свом предмету. Избор предиспитних обавеза и завршног испита је разноврстан, што указује на напор наставника да примене вишеструке методе оцењивања и да на тај начин дођу до ваљане и поуздане оцене за сваког студента.

Права студената на Факултету су регулисана Статутом факултета у делу заштите права студената. Према Статуту, члан 54, сви студенти имају право на подједнако квалитетне услове студија и право на различитост и заштиту од дискриминације. Свим студентима загарантовани су једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикеп и имовинско стање). Са циљем превазилажења различитих проблема и пружања додатне подршке студентима, али и са циљем унапређења способности свих студената да успешно и квалитетно студирају, усавршавају своје потенцијале и напредују у животу, од 2016. године ради Тим за психолошко-педагошку подршку студентима.

Факултет уважава студенте и њихова права и омогућава им одговарајуће облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. На веб-сајту Факултета под секцијом Факултет постоје две подсекције Студентска организација и Студентски парламент, на којима су доступне релевантне информације активностима и правилницима о раду ових организација студената.

8.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Висока мотивисаност и способност студената који остварују врло високе научне и уметничке резултате; +++ Повезаност студената са институцијама система васпитања и образовања у пракси ++ Ефикасан и ефективан систем информисања студентима о свим релевантним аспектима студирања ++ Постојање олакшица студентима за припрему пријемног испита и процедуру уписа на факултет; ++ Јасни, прецизни и објективни критеријуми селекције и уписа студената; +++ Јасни, прецизни и објективни критеријуми оцењивања и постигнућа студената; +++ Постоје дефинисане процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања ++	Недовољна подршка студентима у проналажењу посла и укључивања у васпитно образовни систем ++ Недовољна припремљеност студента који долазе из различитих средина и институција студирања на Факултету + Тешкоће у праћењу и анализи постигнућа студената ++ Недовољно праћење напредовања каријере свршених студената након ступања у радни однос ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Боља промоција и упознавање будућих студената са предностима МАС Васпитач у предшколским установама Увођење додатних програма помоћи и подршке новим студентима ++ Шанса за бољим повезивањем студената са институцијама у земљи и иностранству	Опасност од непрепознавања важности школовања студената на МАС Васпитач од стране других институција и актера +++ Недовољно ефективно студентско организовање ++

8.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- Редовно вредновање и прилагођавање критеријума за селекцију и упис студената у оквиру датих прописа.
- Обезбеђивање стипендија за студенте који имају изузетне резултате и квалитет, али слабије финансијске могућности.
- Даље унапређење презентовања Факултета по средњим школама и сајмовима образовања ради придобијања квалитетнијих кандидата.

- Подстицати учешће и награђивати успехе студената на разним националним и интернационалним такмичењима и на тај начин појачати њихову мотивацију за постизање посебних успеха.
- Подржати иницијативу за рад старијих студената у улози ментора млађим студентима.
- Спровести анализу пролазности студената по предметима, програмима и годинама студија; дефинисати критеријуме доброг оцењивања, установити узроке слабе пролазности или одступања у дистрибуцији оцена, дефинисати и применити корективне мере.
- За процену квалитета студија на Факултету, потребно је пратити свршене студенате у свету рада, тј. каква је процена квалитета њиховог рада од стране послодавца.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилог 8.4. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената

Прилог 8.5. Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Општим актима Факултета утврђени су стандарди квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета.

Правилником о уџбеницима утврђени су стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника и друге наставне и испитне литературе која се користи у процесу образовања на свим нивоима студија на Факултету. Правилником је одређено: 1) да је основни или предметни уџбеник основно и обавезно наставно средство које обухвата садржај наставног предмета утврђен студијским програмом; 2) да су помоћни уџбеници: практикуми, приручници, хрестоматије, збирке задатака и др; 3) да скрипта, као ауторизована предавања, имају привремени карактер до издавања уџбеника; 4) да студенти у току студија користе научне и стручне публикације и периодику (монографије, резултате истраживања, зборнике, часописе и др.); 5) да сва наставна литература у погледу квалитета, садржаја и обима мора да одговара циљевима студијског програма и програму предмета на који се односи.

Факултет је дужан да за сваки наставни предмет обезбеди одговарајуће уџбенике и другу наставну и испитну литературу у потребној количини и на време (најкасније месец дана пре почетка школске године).

Правилником о уџбеницима утврђено је да Факултет обезбеђује уџбенике и другу литературу у броју који је сразмеран броју студената који их користе и да је најмање десет примерака сваког уџбеника доступно студентима у библиотеци Факултета, а да се набавка уџбеника обезбеђује преко скриптарнице Факултета. Такође, Факултет обезбеђује уџбенике и другу наставну литературу у оквиру своје издавачке делатности када су аутори наставници и сарадници Факултета.

Правилником су утврђени стандарди квалитета уџбеника на Факултету, као и начини контроле њиховог квалитета, односно садржаја, дидактичке обраде и техничке припремљености.

Наставно-научно веће, на предлог матичне катедре, утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и новим издањима, као и потребе за изменама и допунама постојећих уџбеника.

Правилником је регулисано да Факултет периодично анкетира студенте у циљу утврђивања квалитета уџбеника и друге наставне литературе. Контрола квалитета обухвата вредновање садржине, структуре, стила, разумљивости, као и поштовање правила о обавезној литератури од стране наставника и оцењује се оценама од 1 до 5. Студенти се о квалитету уџбеника изјашњавају попуњавањем анкетног упитника, а анкетирање спроводи Комисија за обезбеђење квалитета.

У следећој табели дата је просечна оцена студентског вредновања корисности литературе у савладавању садржаја предмета у оквиру студијског програма МАС *Васпитач у предшколским установама*. Евалуација обухвата школску 2018/19. годину.

Табела 8. Резултати студентске анкете - Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета МАС *Васпитач у предшколским установама*

Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
МАС <i>Васпитач у предшколским установама</i>	4.62

Библиотека Факултета је Решењем Универзитетске библиотеке Светозар Марковић 22.5.1995. године уписана у Регистар библиотека, а њен рад и организација уређени су *Правилником о раду библиотеке* и *Правилником о систематизацији радних места*, у складу са Законом о библиотечко-

информационој делатности (Сл. гласник 52/11), Упутством о начину рада библиотеке са корисницима, као и другим нормативима из ове области.

Библиотека својим радом, обимом књижевног фонда и информатичком опремом обезбеђује подршку наставном и научноистраживачком раду Факултета. Опремљена је фондом који задовољава потребе студијских програма, односно снабдевена потребним уџбеницима, часописима и богатом збирком референтне литературе (енциклопедије, речници, приручници и сл.) за извођење наставе.

Библиотечки фондови доступни су свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета, као и другим корисницима путем међубиблиотечке размене. На почетку прве године студија продекан за наставу обавештава студенте о начину рада библиотеке.

Библиотека располаже фондом од 43511 библиотечких јединица (10 докторских дисертација, 18 магистарских теза, 263 мастер рада, 14 специјалистичких радова, 3479 дипломских радова и низ фотографија, картографских карата и некњижне грађе). Осим уношења нових наслова у електронски каталог и даље траје унос мање актуелног старог књижног фонда. Део фонда чине и сви дипломски радови, такође унети у електронску базу Cobiss+, тако да је приступ корисницима олакшан. Повећавање броја публикација и увећање књижног фонда у складу са потребама студената, наставника и сарадника Факултета, врши се куповином нових књига, часописа и уџбеника из различитих научних области из буџета Факултета, донацијама и међубиблиотечком разменом са библиотекама сродних факултета. Факултет је предузео активности на обогаћивању књижног фонда и страном литературом. У вези са тим, започета је крајем 2018. године размена публикација са Конгресном библиотеком у Вашингтону. Наставницима је омогућен приступ Kobson и Ebsco базама. Библиотека има добро опремљену читаоницу, комплетно реновирану 2017. године, са 50 седишта. Осим основне делатности, библиотека се бави и културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, промоције нових књига, организовање литерарних састанака, предавања и других облика културног деловања.

Комплетан процес рада у библиотеци је аутоматизован. Библиотека Факултета је пуноправни члан библиотечко-информационог система COBISS.SR. Са формирањем електронског каталога књига се почело 2006, а са COBISS позајмицом 2011. године.

До наслова који се не могу купити долази се међубиблиотечком позајмицом. Годишње се у оквиру међубиблиотечке размене позајми око 300 књига потребних за наставни и научноистраживачки рад. Такође, библиотека Факултета позајми другим библиотекама око 70 наслова годишње.

Структуру и обим књижног фонда и учила критички процењују наставници према програмима својих курсева и предлажу набавку. Набавка друге опреме предлаже се у оквиру годишњег плана набавки који, на предлог Наставно-научног већа, усваја Савет Факултета. Набавка опреме, литературе и других учила на пројектима на којима Факултет учествује одвија се према предлозима наставника и сарадника, уважавајући лимит буџета и приоритете које утврде катедре, односно Наставно-научно веће. Обнављање фонда врши се више пута у току године, како из сопствених средстава факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

Сваке године Финансијским планом Факултета утврђује се потребна висина средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

Набавну политику воде декан Факултета, продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност и остали наставници и сарадници у сарадњи са библиотекари.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, издавање књига и читаоница (са 50 седишта), повезане су и смештене у приземљу Факултета на простору од око 200 m². На тај начин библиотека студентима, наставном и ненаставном особљу пружа адекватне услове за рад. Студенти се систематски упознају са начином рада библиотеке и обучавају за претраживање базе COBISS.SR (у којој је више од 180 библиотека Србије). Библиотечки фонд и простор доступни су корисницима 12 часова радним данима, као и суботом и недељом. Корисници добијају од библиотекара и стручну помоћ у проналажењу свих потребних информација и издања.

Поред прикупљања, чувања и давања на коришћење библиотечко-информационе грађе, библиотека се бави културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање

значајних јубилеја, организовање књижевних вечери, предавања, радионица и промоције сопствених издања.

Број лица ангажованих у раду Библиотеке као и њихова стручна спрема, дефинисани су Правилником о систематизацији радних места и Правилником о раду библиотеке, а усклађени су са националним стандардима.

На пословима и радним задацима библиотекара раде три дипломирана библиотекара (висока стручна спрема, положен стручни испит из области библиотекарства, обученост за рад у систему COBISS, претраживање база Kobson и Ebsco). Особље је компетентно за послове које обавља и показује мотивисаност за рад и спремност за стручно усавршавање.

Квалитет уџбеника и других учила процењује се у складу са стандардима, на начин и по поступку утврђеним Правилником о уџбеницима. Поред тога, периодичним анкетирањем студената обезбеђују се сазнања о мишљењу студената и њиховим искуствима везаним за доступност уџбеника и литературе која представљају основу за утврђивање мера за унапређење квалитета.

На редовним студентским евалуацијама рада Факултета опремљеност библиотеке и рад библиотекара по правилу бивају оцењени највишим оценама.

Табела 9. Резултати анкете – Рад Факултета, школска година 2018/2019, мастер академске студије

р.б.	Став	потпуно нетачно	углавном нетачно	делимично тачно	углавном тачно	потпуно тачно	не могу да процим	N	M	SD
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	2	0	4	15	49	6	70	4.56	0.71
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	2	0	3	14	47	10	66	4.58	0.71
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	2	0	1	8	56	9	67	4.73	0.59
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	2	0	2	11	50	11	65	4.65	0.67
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	3	0	1	15	51	6	70	4.59	0.80

Организација, статус и рад Службе информационих технологија Факултета уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и систематизацији радних места и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.*

Служба је задужена да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета.

У Служби информационих технологија запослена су два администратора мреже. Служба је опремљена савременим уређајима и брине о функционисању рачунарске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и компјутерске опреме дата је у табели 9.2.

Поред амфитеатра и 15 учионица, који су опремљени компјутерима и видео-пројекторима, у надлежности службе је и *Центар за учење* који је опремљен са 23 рачунара и у коме је студентима обезбеђен стални приступ интернету. Просторије центра за учење смештене су у одговарајућем делу зграде и на простору довољне површине, тако да су корисницима омогућени оптимални услови за рад. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у центру за учење континуирано се прати; особљу се омогућује стручно усавршавање и напредовање. *Центар за учење* доступан је свим

студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета 12 сати дневно.

Служба информационих технологија задужена је за: 1) администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета; 2) текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса; 3) праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда; 4) дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на веб-страницама Факултета; 5) развој нових сервиса (администрација, испитне активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго); 6) унапређење постојећих софтверских и хардверских решења; 7) вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада.

Запослени у Служби информационих технологија пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима.

Рачунарско-информациона служба примењује у свом раду савремена светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет финансијским планом годишње утврђује висину средстава намењених развоју службе и унапређењу локалне мреже.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета утврђено је да се квалитет рада Службе информационих технологија остварује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Праћење квалитета рада Службе информационих технологија укључује, осим анализа извештаја саме службе и њених корисника, периодично анкетирање студената путем анонимне анкете, која чини део студентске евалуације рада Факултета. У студентским анкетама, једна група питања односи се на рад Службе информационих технологија, квалитет рада локалне мреже и расположивост и доступност њених сервиса, као и професионалност и коректност особља службе.

Табела 10. Резултати студентске анкете о раду факултета, школска година 2018/2019, мастер академске студије

р.б.	Став	потпуно нетачно	углавном нетачно	делимично тачно	углавном тачно	потпуно тачно	не могу да процимим	N	M	SD
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	3	1	9	17	40	6	70	4.29	1.08
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	1	1	2	12	47	13	63	4.63	0.59
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	3	3	2	19	44	5	71	4.38	1.07
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	2	3	3	22	42	4	72	4.38	0.91
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	4	6	7	19	36	4	72	4.07	1.45
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	2	1	0	17	48	8	68	4.59	0.69
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	3	0	2	16	49	6	70	4.54	0.83
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	2	0	5	16	45	8	68	4.50	0.76

9.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Стручан библиотечки кадар који студентима и запосленима пружа одговарајуће библиотечке услуге и који континуирано унапређују своје знање +++ Добра структура библиотечког фонда +++ Солидна покривеност предмета уџбеничким материјалом +++ Усвојена акта везана за квалитет уџбеника и рада библиотеке +++ Реновирана читаоница отворена за кориснике сваког дана од 8 до 20 часова +++ Развијена међубиблиотечка сарадња +++ Доступност информатичких ресурса којима се обезбеђује комуникација са међународном и домаћом литературом +++ Обезбеђени потребни информатички ресурси +++	Недостатак простора за квалитетно смештање библиотечког фонда ++ Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нових књига ++ Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нове информатичке опреме ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је даље развијати библиотечке и информатичке ресурсе на начин који је дао добре резултате у протеклом периоду +++	У условима смањеног прилива средстава мере штедње ће нужно утицати на могућности набавке нових књига ++

9.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- Перманентно радити на побољшању квалитета библиотечких и информатичких ресурса (набавка уџбеника, приручника, научне и стручне литературе, софтвера и рачунара).

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Органе Факултета чине: орган управљања, орган пословођења и стручни органи. Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом и правилницима високошколске установе, у складу са законом. Орган управљања чини Савет Факултета, а орган пословођења Декан факултета. Надлежности Савета и послови које обавља дефинисани су *Статутом Факултета*, а начин рада Савета, начин доношења одлука и обављања послова регулисан је *Пословником о раду Савета Факултета*.

Савет решава питања која су од битног значаја за живот, рад и даљи развој Факултета, а која произлазе из *Закона о високом образовању* и *Статута Факултета*. Разматра извештај о раду Факултета за протеклу школску годину и доноси годишњи програм рада за текућу школску годину; усклађује постојеће и доноси нове опште акте из своје надлежности у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета; разматра извештај о пословању и завршни рачун за претходну годину; доноси финансијски план Факултета; одлучује о висини школарине за текућу школску годину; утврђује стратегију обезбеђења квалитета на предлог декана; јача сарадњу са локалном самоуправом и др.

Орган пословођења Факултетом је *декан*. Услови за избор декана утврђени су Законом, а начин и поступак избора и његове надлежности Статутом Факултета, у складу са законом. Декан представља и заступа Факултет и руководи његовим радом. Руковођење обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Факултета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Декан је одговоран за законитост рада Факултета, функционисање система управљања квалитетом, спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада. Декану у раду помажу продекани чије су надлежности утврђене Статутом Факултета. Ради разматрања питања из делокруга рада Факултета и заузимања ставова о њима, декан Факултета образује Колегијум. Састав Колегијума утврђен је Статутом Факултета. Декан, продекани и лица са извршном одговорношћу своју опредељеност за успостављање и примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз јасно утврђену политику развоја, утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, стално периодично испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности. Факултет има три продекана: 1) продекана за наставу и студентска питања, 2) продекана за научноистраживачки рад и издавачку делатност и 3) продекана за финансије.

Структура, организационе јединице, делокруг рада, њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са Законом. Факултет има: орган управљања (Савет Факултета), орган пословођења (декан Факултета), стручне органе (Наставно-научно веће, катедре и Студентски парламент – орган студената Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету).

Ненаставну јединицу – Секретаријат чине: Служба за опште и правне послове, Служба за студентска и наставна питања, Библиотека, Служба за финансијска и материјална питања, Служба информационих технологија и Служба за техничке послове. Факултет има и малопродајно место намењено продаји публикација чији је издавач Факултет, као и публикација других издавача, које су у функцији остваривања образовне, научне и стручне делатности. Организација и рад ненаставне јединице ближе се уређује општим актом о систематизацији послова.

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Факултета и унапређивањем

професионалних компетенција запослених ван наставе.

Факултет систематски прати и придржава се општих аката којима су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, студентског парламента и стручних служби. Доступна је структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка. Спровode се редовне периодичне евалуације процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Важан инструмент праћења квалитета у области овог стандарда је и перцепција студената о квалитету управљања и ненаставне подршке. Факултет редовно, сваке године, обавља студентску евалуацију рада факултета. Укупни резултати и анализа евалуације квалитета рада органа управљања и рада стручних служби дата је у Прилогу 10.2, чији је најважнији део приказ у табели:

Табела 11. Резултати анкете, школска година 2018/2019, мастер академске студије

р.б.	Став	потпуно нетачно	углавном нетачно	делимично тачно	углавном тачно	потпуно тачно	не могу да проценим	N	M	SD
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	2	0	4	15	49	6	70	4.56	0.71
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	2	0	3	14	47	10	66	4.58	0.71
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	2	0	1	8	56	9	67	4.73	0.59
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	2	0	2	11	50	11	65	4.65	0.67
5.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу прибављања информација које су ми потребне.	4	4	9	18	37	4	72	4.11	1.37
6.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу издавања уверења, потврда и других докумената.	3	3	9	19	36	6	70	4.17	1.19
7.	Запослени у студентској служби су љубазни у комуникацији са студентима.	8	7	11	13	33	4	72	3.78	1.98
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	3	1	9	17	40	6	70	4.29	1.08
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	1	1	2	12	47	13	63	4.63	0.59
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	3	3	2	19	44	5	71	4.38	1.07
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	2	3	3	22	42	4	72	4.38	0.91
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	4	6	7	19	36	4	72	4.07	1.45
13.	Рад скриптарнице одговара потребама студената.	3	3	13	16	31	10	66	4.05	1.27
14.	Продекан за наставу и студентска питања остварује задовољавајућу сарадњу са студентима.	3	2	1	21	38	11	65	4.37	1.02
15.	Студентима је омогућено учешће на научним и стручним скуповима на Факултету.	4	1	2	22	38	9	67	4.33	1.10
16.	Студентски парламент задовољајуће ради на остваривању права и заштити интереса студената.	4	1	6	15	39	11	65	4.29	1.24
17.	Студент продекан задовољавајуће заступа ставове и предлоге студената.	4	0	7	14	39	12	64	4.31	1.20

18.	Факултет је задовољавајуће снабдевен инструментима и другим средствима за наставу музичке културе.	2	2	5	19	38	10	66	4.35	0.94
19.	Факултет је задовољавајуће снабдевен материјалима и средствима за наставу ликовне културе.	3	2	2	20	37	12	64	4.34	1.05
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	2	1	0	17	48	8	68	4.59	0.69
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	3	0	2	16	49	6	70	4.54	0.83
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	2	0	5	16	45	8	68	4.50	0.76
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	3	0	1	15	51	6	70	4.59	0.80
24.	Фискултурна сала је задовољавајуће опремљена.	2	1	4	20	40	9	67	4.42	0.82
25.	Хигијена фискултурне сале је задовољавајућа.	4	3	6	15	39	9	67	4.22	1.36
26.	Свлачионице су задовољавајуће опремљене.	5	1	3	17	41	9	67	4.31	1.31
27.	Хигијена ходника и учионица је задовољавајућа.	3	0	4	17	47	5	71	4.48	0.88
28.	Тоалети су задовољавајуће опремљени.	3	6	5	20	36	6	70	4.14	1.31
29.	Хигијена тоалета је задовољавајућа.	2	2	8	26	34	4	72	4.22	0.91
30.	Факултет има задовољавајућу понуду секција и других ваннаставних активности.	2	1	5	15	46	7	69	4.48	0.84
31.	Тим за психолошко-педагошку подршку ради у складу са потребама студената.	3	0	1	14	42	16	60	4.53	0.90
32.	Упознат/а сам са својим правима и обавезама у вези са студирањем.	4	0	3	15	49	5	71	4.48	1.02

Посебно је занимљива анализа резултата студентске оцене дате у две узастопне школске године (2017/18 и 2018/19) јер јасно показује да су мере предузете у претходном периоду показале видљиве резултате. Ова анализа дата је у прилогу 10.2.

Осим тога Факултет у одређеним временским интервалима, прописаним *Стратегијом обезбеђења квалитета* (једном у три године), врши *Евалуацију квалитета рада управљачког и ненаставног особља*. Последња таква анкета рађена 2019. године и дата је, заједно са анализом резултата, у прилогу 10.3.

Факултет је организовао обуку за рад запослених у Служби за студентска и наставна питања на електронском систему за онлајн пријављивање испита - ФИС (Факултетски информациони систем). Поменути систем омогућава лакше пријављивање испита, транспарентност у раду и бољу контролу плаћања такси и накнада. Обука је организована у сарадњи са Електротехничким факултетом у Београду чији су сарадници аутори поменутог софтвера.

Факултет обезбеђује запосленима радно окружење које је подстицајно за њихов рад. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавности.

Високошколска установа обезбеђује довољан број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

10.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Јасно дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++ Прецизиране организационе структуре, праћење и оцењивање квалитета управљања установом, рад стручних служби и ненаставног особља, оцењивање, услови за напредовање ненаставног особља ++ Постоји транспарентност информација о раду стручних служби и органа управљања и могућности усавршавања и образовања ненаставног особља ++ Усклађен број ненаставних радника и њихове врсте и степена образовања у складу са националним и међународним стандардима ++ Организација Факултета примерена је карактеру и врсти делатности и усклађена је са потребама рада Факултета +++ Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и стручних служби, те континуираним праћењем и провером њиховог рада +++ Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су прецизно дефинисане +++ Отвореност за промене и иницирање иновација ++	Недовољна заинтересованост студената за рад управљачког и ненаставног особља ++ Недовољно прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља ++ Поједине службе су претерано оптерећене, нарочито у периоду припреме и реализације уметничких, стручних и научних пројеката на Факултету, као и у време пријемних испита ++ Због све већег обима текућих послова који се морају завршити у прописаном законском року, постоји недостатак времена за квалитетно стручно усавршавање у смислу одлазака на стручна саветовања и праћење различите стручне литературе која обогаћује и доприноси већој стручности запослених ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Едукација чланова органа управљања Факултетом о управљању маркетиншким ресурсима ++ Могућности ширег сагледавања проблема са аспекта координације рада стручних служби и органа управљања ++ Даље и перманентно образовање и усавршавање система управљања и	Непознавање карактеристика наставног процеса у целини од стране стручних служби које на неки начин утичу на његово планирање ++ Парцијално решавање проблема који се појављују у организацији рада стручних служби + Неповољна економска ситуација у земљи

управљачког и ненаставног особља Факултета ++ У периодима повећаног обима посла (пријемни испити, припрема и реализација уметничких и научних пројеката...) укључити и ангажовати додатне стручне раднике у ненастави ++ Доступност ЕУ фондова и пројеката за унапређење административних капацитета у високошколском образовању +++ Дефинисање јасних и транспарентних санкција и спровођење истих за неизвршење дужности дефинисане надлежностима ++ Стална доградња организационе структуре користећи добра и лоша искуства из праксе ++	и опадајући тренд уписаних студената, односно потенцијални недостатак системске финансијске подршке која се може дугорочно планирати + Повећан обим послова услед проширивања активности и програма на Факултету +

10.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- Доследна примена мера и препорука коју сваке године, на основу резултата студентске евалуације рада установе, доноси Комисија за обезбеђење квалитета.
- Неопходно је стално стручно усавршавање наставника, али и ненаставног особља у областима њиховог директног рада, информационо-комуникационих технологија, страних језика, вештина менаџмента и др.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

[Прилог 10.3. Евалуација квалитета рада управљачког особља](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност, квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе. У складу са бројем студената, наставника, сарадника и ненаставног особља, Факултет располаже одговарајућим простором и опремом. У учионичком простору обезбеђена су места за све студенте. Факултет обезбеђује адекватност простора у урбанистичком, техничко-технолошком, хигијенском и наменском погледу. Објекти имају грађевинску и употребну дозволу и испуњавају здравствене и сигурносне стандарде. У Табели 11.1 је представљена укупна нето површина свих приказаних просторија у згради која износи 5746,37 m².

Факултет обезбеђује 5,18 m²/по студенту, што је довољно за несметано обављање рада. У том смислу, обезбеђује се одвијање наставе и других облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, библиотека, читаоница, центар за учење. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет обезбеђује одговарајући простор.

Настава у пољским учионицама одвија се уз коришћење покретне табле. Пољске учионице задовољавају стандарде рада на отвореном простору (полукружни распоред седења, заштићеност од директне сунчеве светлости, стабилне и квалитетне клупе, уређено зеленило у непосредној околини, а за наставу природних наука и њихових методика, обележени су називи и карактеристике биљних врста на видљивим таблама).

Број места у пољским учионицама не улази у квадратуру предвиђену стандардима (2 m² по студенту). Исто се односи и на спољне спортске терене на којима се, поред спортске сале, одвија настава Физичког васпитања и Методике наставе физичког васпитања.

Простор читаонице одговара броју студената, а простор Центра за учење омогућава неометан индивидуални рад, непрестану интернет везу, као и непосредну доступност библиотеке и читаонице.

Методичка настава и пракса одвијају се у основним школама-вежбаоницама, предшколским и домским установама.

О испуњености предвиђених стандарда стара се Декан са Колегијумом, као и свака катедра појединачно за услове рада на студијским предметима који јој припадају. Факултет непрестано усклађује своје просторне капацитете и опремљеност, како у погледу количине, квалитета, савремености и адекватности опреме, средстава и материјала, тако и према потребама наставног процеса и броју студената. Факултет континуирано прати ниво опремљености, структуру и начин примене опреме на сродним факултетима у развијеним европским земљама и настоји да своју опремљеност усагласи са европским стандардима.

Квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија захтева адекватну опремљеност Факултета која подразумева:

- информационо-комуникациону опрему, технику и средства (рачунаре, штампаче, мултифункционални уређај за штампање, скенере, фотокопир машине, уређаје за репродукцију музике, паметне табле и фото опрему);
- интернет конекцију, приступ Кобсон мрежи, видео-конференцијску опрему, документ камере, интерактивне табле;
- опремљеност простора таблама, магнетним таблама, маркерима и осталом специфичном опремом;
- опремљеност атељеа сликама, бојама, штафелајима (пољским и стоним), графичком пресом;
- опрему методичко-дидактичког типа (музичке инструменте, сетове музичког

инструментарија, спортске реквизите, дидактичке моделе, лаптоп рачунаре, бим пројекторе, лабораторијску опрему за наставу у млађим разредима основне школе, микроскоп, стереомикроскоп, образовне софтвере итд).

У Табели 11.1 дат је податак о односу простора према укупном броју акредитованих студената на установи на свим студијским програмима и свим годинама студија. За укупно 1109 студената на три нивоа студија, применом формуле утврђене стандардима за акредитацију, као и додатним упутствима за примену стандарда, простор Факултета износи **5,18 m²/по студенту**, чиме је стандард за акредитацију у потпуности испуњен.

За потребе наставе на располагању је укупно 12 учионица (501 место), 5 слушаоница (укупно 509 места), један амфитеатар (264 места), фискултурна сала, позориште – вежбаоница (290 места), четири лабораторије (171 место), библиотека са пријемном просторијом (4 места), читаоница (40 места), центар за учење (24 места) и скриптарница (2 места).

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Факултет поседује укупно 22 кабинета и салу за седнице (укупно 175 места) што је у складу са бројем наставника и њиховим потребама.

За потребе административних јединица и Студентске службе, Факултет обезбеђује девет просторија (27 места) адекватно опремљених техничком опремом као и друге просторије намењене запосленима (портирницу, просторије помоћног особља, две радионице и две котларнице).

Факултет у свом саставу поседује више просторија које су опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућују лакши и ефикаснији рад. *Центар за учење* опремљен је довољним бројем рачунара (више од 20), једним штампачем и једном интерактивном таблом. Информатички кабинет опремљен је са 20 рачунара, штампачем, видео камерама, лаптоп рачунарима, једним бим пројектором, платном за пројектовање и скенером. Језичка лабораторија поседује фотокопир апарат, ЦД плејер, више рачунара са слушалицама за наставу језика у мањим групама, више дигиталних диктафона, камеру, црно беле штампаче, колор штампач, два лаптоп рачунара, скенер, један графоскоп и један бим пројектор. Лабораторија за језике директно је повезана са учионицом за језике која је опремљена таблом, белом таблом, платном за пројектовање и простором за презентовање сликовног и дидактичког материјала. Учионице за математику и природне науке опремљене су на сличан начин. Све учионице опремљене су платном за пројектовање, персоналним рачунаром и бим пројектором. Поред наведених специјализованих просторија, Факултет поседује и видео-конференцијску салу капацитета 30 места која је опремљена најсавременијом опремом.

Услуге фотокопирања, преснимавања материјала у електронском облику и штампања, студенти користе у скриптарници Факултета и у Центру за учење. За потребе рада на рачунару и интернет претраживање студенти користе Центар за учење, као и рачунаре у холу зграде који су на располагању током целокупног радног времена Факултета. Две компјутерске лабораторије које су опремљене најсавременијим техничким уређајима, студентима обезбеђују самостални рад на рачунарима за истраживање, израду домаћих и семинарских радова и слично. Сви наставнички кабинети опремљени су потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање, преснимавање материјала у електронском облику, док неколико кабинета поседују апарат за фотокопирање и умножавање материјала за потребе наставе.

Факултет обезбеђује редовно и квалитетно одржавање простора и опреме радом техничке службе и систем администратора. Осавремењивање опреме врши се набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и слично.

Сваке године на почетку јесењег семестра запослени изражавају потребу за потрошним материјалом, што улази у годишњи план набавке, чиме се регулише рационално трошење канцеларијског и потрошног материјала. Овај буџет укључује и потребе научноистраживачког рада, као и потребе стручног и научног усавршавања наставника. Набавка опреме и адаптација и проширење простора подразумевају адекватну законску процедуру.

За извођење студијских програма Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне и стручне базе. Ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима Факултет је потписао уговоре о

сарадњи и тиме обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у 12 одговарајућих васпитно-образовних и високошколских установа. Листа установа са којима Факултет има потписане уговоре о пословној сарадњи дата је у Табели 11.3.

11.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Факултет испуњава стандарде за акредитацију у погледу потребног простора за рад, како у погледу обима, тако и по квалитету, структури и опремљености простора +++ Обезбеђени су довољни просторни капацитети за укупан број студената. ++ Обезбеђена је адекватна опрема у складу са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++ Компјутерске лабораторије доступне су студентима читавог дана +++ Техничка опремљеност простора за наставу и за научни рад, као и за рад ненаставних служби, представља значајну снагу Факултета +++ Факултет финансијским планом редовно предвиђа знатна средства за обнављање и иновирање информатичке и техничке опреме ++	Није решен проблем недовољног простора у читаоници библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд ++ + Брзо застаривање софтверских садржаја и ИКТ опреме +
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Постоји стратешко опредељење Факултета за развијање техничке и информатичке опремљености па је стога могуће континуирано унапређивати квалитет у овој области +++	Будући да квалитет финансирања не зависи искључиво од Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++

11.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Наставити са праксом да сваке године, на почетку јесењег семестра, Декан са Колегијумом разматра адекватност простора, како по површини у односу на број студената, тако и по квалитету. Анализа адекватности простора врши се у односу на критеријуме Комисије за акредитацију и

проверу квалитета. Предмет ове анализе јести и стање опреме, средстава и материјала. У обзир се посебно узимати закључке катедри, изнете у Годишњем извештају о раду и Програму рада. Декан са Колегијумом сачињава план адаптације, односно проширења простора и набавке опреме, средстава и материјала и овај документ се директно укључује у Годишњи финансијски план.

- Наставити са праксом да студенти оцењују квалитет простора и опреме путем анкете. Резултати студентске евалуације узети у обзир приликом израде Плана набавке и адаптације. Потребно је да план размотри Наставно-научно веће и поднесе га Савету Факултета који доноси коначну одлуку о усвајању плана.

- Развити систем комуникације преко имејл листа/група (вебмејл свих наставника и сарадника), чиме се обезбеђује правовремено и ефикасно комуницирање.

- Осавремењивање опреме извршити набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и сл.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу остварује се кроз рад студентских организација и комисија. На Факултету постоје и делују две организације студената – *Студентски парламент* и *Студентска организација* кроз које студенти остварују своја права и интересе, укључују се у различите ваннаставне активности и побољшавају квалитет живљења и студирања. Факултет у складу са могућностима и потребама подржава активности студентских организација, а у складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, омогућава и подстиче институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, преко *студента продекана* и представника Студентског парламента у органима Факултета.

Додатно, представници студената су чланови радних група за унапређење квалитета праксе и квалитета студијских програма. Студенте који учествују у раду Савета и комисија делегира студентски парламент.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и Универзитета, бира студента продекана и стара се о заштити права студената. Кроз комисије на Факултету студенти дају допринос побољшању квалитета наставе, студијских програма, ваннаставних активности и студентског живота.

Студентски парламент у протеклом периоду активно је учествовао у раду Факултета преко својих представника у телима и комисијама Факултета. Приликом избора наставника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду. Представници студената чине 20% састава Наставно-научног већа Факултета, а у Савету факултета их има троје (Прилог 13.). На овај начин студенти су непосредно укључени у одлучивање о релевантним питањима. Представници Студентског парламента Факултета учествују и у раду *Студентског парламента Универзитета у Крагујевцу* (3 студента Факултета, од којих је један потпредседник Студентског парламента Универзитета и члан Сената Универзитета). Осим тога, један члан *Студентског парламента* Факултета је представник у СКОНУС-у (*Студентска конференција универзитета Србије*) и обавља функцију потпредседника СКОНУС-а задуженог за спорт.

У складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета у различитим областима, као и у процесу периодичног самовредновања Факултета. Као чланови ова три тела – *Савета*, *Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти имају могућност да учествују у свим сегментима система за управљање квалитетом, од формулисања *Стратегије за обезбеђење квалитета*, преко обраде и анализе података у различитим областима обезбеђења квалитета, до формулисања акционих планова и корективних мера и праћења њиховог спровођења.

Студенти су директно укључени у процес праћења и унапређења квалитета кроз ангажовање у раду Комисије за организовање и спровођење поступка студентске евалуације, чији је циљ укључивање ставова и мишљења студената у процес обезбеђења квалитета. Анкете се реализују у складу са правилником Факултета.

Студентска организација Факултета одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, стара се о заштити права студената и организује културно-спортске ваннаставне активности кроз спортске и културне радне групе.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу

Факултета најкасније до краја текућег семестра.

Организацију чини 30 представника студената који се бирају од стране свих студената.

Активности и поступци за унапређивање квалитета биће усмерене на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета биће укључени у формулисање корективних мера, а студенти ће бити укључени и у праћење имплементације корективних мера и поступака.

13.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Учешћем студената у самовредновању и провери квалитета добија се боља слика квалитета наставе ++	Студенти нису у довољној мери укључени у праћење спровођења корективних мера и процењивање њихових непосредних ефеката +++
Активно учешће студената у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета обезбеђује објективност оцењивања рада +++	Необјективно попуњавање анкета и незаинтересованост одређеног дела студената +++
Могућност исказивања ставова сваког студента у циљу унапређења квалитета наставе и живота на факултету, преко студентске евалуације ++	Незаинтересованост за учешће у телима за обезбеђење квалитета ++
Студенти су равноправни партнери у комуникацији о самовредновању ++	Честа усмереност студената на личне интересе ++
	Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе који они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Веће укључивање студената у рад тела за обезбеђење квалитета +++	Некритичко мишљење студената у процесу евалуације +++
Уважавање мишљења студената о акредитовању нових студијских програма ++	Запостављање општег интереса у односу на лични ++
Утицај студената на креирање критеријума за евалуацију наставног процеса и студирања ++	Снижавање критеријума у оцењивању студената као последица студентске евалуације ++

13.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета;
- Оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета;
- Брижљива анализа добијених резултата и праћење резултата корективних мера.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обезбеђује спровођење поступака за оцењивање квалитета рада на основу утврђених стандарда. Факултет предузима све активности које су потребне да би се обезбедило квалитетно и објективно праћење и провере квалитета наставе, процеса студирања, спровођења и поштовања закона и прописа, као и професионалног ангажовања запослених. Факултет помаже наставницима, сарадницима, свим запосленима, а нарочито студентима, да унапреде своје компетенције и подигну ниво квалитета целокупног живота и рада на Факултету.

Периодична провера, систематско праћење, као и унапређење квалитета, представљају главне и приоритетне задатке које Факултет обавља у оквиру развоја квалитета. Ови процеси су праћени низом активности, које се тичу унапређења квалитета у оквиру унутрашње и спољашње провере квалитета координисаним од стране руководства факултета и *Комисије за обезбеђење квалитета*.

Комисија за обезбеђење квалитета уз помоћ и координацију руководства факултета, као и других стручних органа, одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа, који су доступни јавности. *Комисија* такође надгледа и контролише ефикасност периодичног самовредновања у складу са *Законом о високом образовању* и осигурава јавност и доступност добијених података. *Комисија* континуирано и перманентно ради на развоју организационе културе квалитета, што подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних и истраживачких активности. У складу са интернационалним стандардима, *Комисија за обезбеђење квалитета* у сарадњи са другим службама прати и анализира резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета и издавачку делатност.

Континуирано се прати успех студената на појединачним испитима и у целини и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање пролазности на испитима и успеха студената. На састанцима *Комисије за обезбеђење квалитета* анализира се претходни рад, указује на добре стране, као и недостатке у раду и доноси предлози мера са задацима за кориговање недостатака или реализацију неостварених задатака из претходног периода. *Комисија* има одличну сарадњу са свим органима Факултета, наставницима, сарадницима и студентима.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са *Стратегијом обезбеђења квалитета*, *Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* и *Годишњим програмима рада* *Комисије*. Овим документима су уређени начини и поступци управљања квалитетом у свим областима, као и динамика обављања неопходних послова.

Комисија за обезбеђење квалитета води рачуна и о следећим елементима наставног процеса: обезбеђује интегрални систем квалитета наставе, континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет извршилаца наставе – наставника и сарадника)

Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса се врши кроз вредновање квалитета наставе (од стране студената, наставника и сарадника) и рада наставника и сарадника од стране студената путем периодичних анализа и разговора са наставницима и сарадницима. У циљу директне провере регуларности извођења наставе врши се и преглед педагошке документације и наставних база. Факултет стоји на располагању својим наставницима и сарадницима и спреман је да им помогне у циљу побољшања квалитета наставног процеса и организације наставних и ваннаставних активности.

Субјекти обезбеђења квалитета су руководећи органи, стручни органи и сви запослени и

студенти Факултета. Факултет самовреднује свој рад најмање једном у три године. У самовредновању се разматра и оцена студената о квалитету наставног процеса.

Комисија за обезбеђење квалитета у новом сазиву образована је одлуком Наставно-научног већа Факултета 26.10.2017.

У оквиру свеобухватног и систематског праћења и периодичне провере квалитета Факултет предузима следеће:

- обавља процес самовредновања наставних програма и рада наставника путем анкетања студената и наставника;
- периодично обавља проверу квалитета рада и функционисања служби Факултета путем анкетања студената и анализе документације;
- прати ефикасност реализације и поштовања наставних програма кроз анализу педагошке документације. Обавеза сваког наставника и сарадника је да води евиденцију о одржаним часовима, присутности студената и реализованим активностима;
- обезбеђује потребну инфраструктуру и услове за систематско прикупљање и обраду података неопходних за проверу квалитета. У поступку обраде података и анализе резултата Факултет укључује и особље Факултета (стручњаке из области информатике и статистичке обраде података);
- прикупља податке о објављеним научним радовима наставника и сарадника;
- сарађује са другим високошколским институцијама, институтима, школама, установама, државним институцијама и привредним субјектима у циљу унапређивања сарадње и побољшања квалитета рада;
- предузима периодичне провере стања материјално-техничких средстава за извођење наставе. Факултет је до сада обезбедио сва потребна средства и најсавременију наставну технику и помагала;
- сарађује са бројним иностраним универзитетима и организацијама. Учествоје на пројектима и сарађује са иностраним партнерима. Овом сарадњом обезбеђује се стална размена искустава и информација које се затим користе за анализу стања и унапређивање даље праксе;
- редовно информише запослене, студенте и јавност о резултатима самовредновања и провере квалитета;
- у потпуности поштује принципе и правила установљена болоњским процесом и константно ствара услове за квалитетно и успешно студирање које одговара потребама друштва у XXI веку.

Факултет је обезбедио све елементе који чине систем обезбеђења квалитета. Савет Факултета је донео *Стратегију обезбеђења квалитета* која садржи мисију и визију развоја Факултета, опредељење Факултета за унапређење квалитета, мере за обезбеђење и субјекте и области обезбеђења квалитета. Наставно-научно веће донело је следеће документе: *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* и *Правилник о унутрашњој провери квалитета* који служи као правни оквир за поступак контроле квалитета.

Унутрашњу проверу квалитета путем процеса самовредновања Факултет је радио током школске 2019/2020. године и сачинио *Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета* који је доступан на веб-сајту Факултета по његовом усвајању.

14.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Разрађен систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање +++	Недостатак материјалних средстава за развој ефикаснијег система контроле

Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе континуирано +++ Мотивисаност свих субјеката за сарадњу и заједничко деловање +++ Добра повезаност са другим институцијама у земљи и иностранству +++ Подршка и учешће студената у свим активностима факултета као и висока оцена од стране студената у оквиру самовредновања. +++	квалитета +++ Недовољна повезаност и сарадња са студентима који су завршили студије а могу активно да допринесу контроли и развоју квалитета + Недовољна искоришћеност људских ресурса на факултету + Недовољна укључено појединих наставника у процес провере квалитета. ++ Није успостављен систем анкетирања и прикупљања података ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Даље стручно усавршавање запослених на факултету +++ Повезивање са студентима који су завршили студије +++ Проширивање делатности факултета. (нови наставни програми, смерови, истраживачке и друге јединице, итд.) +++ Унапређење начина провере квалитета кроз развијање вештина сарадње и кооперације између свих субјеката ++ Стварање централне базе података са подацима о самовредновању и провери квалитета +++	Ризик од пада мотивације свих учесника процеса и за даљи развој квалитета ++ Могућност осипања студената и пада интересовања за упис на постојећим програмима +++ Преоптерећеност наставника и сарадника који су ангажовани на пословима обезбеђења и унапређења квалитета +++

14.1. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета. Добро организованом и вођеном кадровском политиком обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета;
- Направити план сарадње са студентима који су завршили студирање и који могу бити укључени у програм праћења, провере и унапређења квалитета студија у будућности;
- Израдити план сарадње са локалном средином и другим институцијама на плану размене искустава и међусобној помоћи у оквиру праћења и провере квалитета. Организовати посете, дискусије и заједничке активности на ову тему;
- Осмислити програм мотивисања запослених и студената за активно учествовање у

систематском праћењу и провери квалитета.

- Мерама штедње и рационалним коришћењем расположивих материјалних и техничких средстава обезбедити трајно и ефикасно функционисање система за праћење и проверу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)